

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПАНІЇ

*Чигирик І.Г., Гриценко С.І., Карпунь О.В.
Національний авіаційний університет*

Abstract. *This article is devoted to the study the essence of the concepts «enterprise development strategy», «logistics strategy» and «sustainable development strategy». It also offers conceptual principles for developing a strategy for the logistics company sustainable development.*

Сучасні підприємства змушені працювати в динамічних та часто невизначених економічних умовах. Одним з основних факторів, який може забезпечити підприємствам стійкість функціонування на ринку та сприяти посиленню їх позицій, є належним чином розроблена та обґрунтована стратегія розвитку. Існує думка, що така стратегія повинна базуватися на засадах інтенсивного розвитку, що сприятиме більш ефективному використанню матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, оптимізації асортименту виготовленої продукції чи наданих послуг, максимальній віддачі вкладеного капіталу, цілковитому задоволенню потреб споживачів щодо якості продукції, а також гарантійних умов, сервісного обслуговування тощо [1].

Згідно проведеного аналізу наукових джерел, стратегію розвитку підприємства можна охарактеризувати як довгостроковий гнучкий план дій інноваційного спрямування з відповідним рівнем ризику, який базується на детальному аналізі внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, а також залежить від людських факторів та потребує інвестицій для досягнення ефективних результатів, підвищення конкурентоспроможності продукції і підприємства.

Проведені дослідження виявили основні принципи розробки стратегій розвитку підприємства (рис. 1).

Таким чином, стратегія розвитку підприємства повинна закладати можливості реформування, покращення інвестиційного клімату та визначати його позиціонування на ринку в довгостроковій перспективі. Водночас стратегія розвитку повинна бути гнучкою для внесення відповідних коректив, які можуть підвищувати або утримувати ефективні результати діяльності підприємства.

Рис. 1. Основні принципи розробки стратегій розвитку підприємства (власна розробка на основі [5])

При цьому, логістична стратегія в системі управління підприємством повинна забезпечувати процес формування політики підприємства в сфері логістики, спрямованої на планування й керування внутрішніми й зовнішніми потоковими процесами на основі їхньої інтеграції та координації, з метою одержання конкурентної переваги [4]. Таким чином, логістична стратегія формує зв'язки між корпоративною стратегією й окремими логістичними функціями, що реалізується в логістичній системі підприємства і за його межами.

Отже, логістична стратегія, перш за все, є інструментом реалізації головної стратегії підприємства. Використання логістичної стратегії при цьому сприяє досягненню максимально можливого ефекту. На нашу думку, розробку логістичної стратегії підприємства можна розглядати, як сукупність дій, рішень та методів ефективного управління підприємством.

При визначенні принципів формування стратегії сталого розвитку підприємства важливого значення набуває гармонізація використання

економічних, трудових і матеріальних ресурсів з орієнтацією на безперервне підвищення соціальної ефективності. Логістика, орієнтуючись у своїй діяльності передусім на інтереси споживача, повинна вирішувати багато завдань, включаючи задоволення потреб споживачів і зниження витрат в ланцюгу постачання з переходом на безпаперові технології супроводження перевезень.

Було визначено, що стійкість (або Sustainability) – це бізнес-підхід до створення довгострокової вартості з урахуванням того, як дане підприємство працює в екологічному, соціальному та економічному середовищі. Сталий розвиток при цьому ґрунтується на припущенні, що розробка таких стратегій сприяє довголіттю компанії [3].

Як показали проведені дослідження, логістика має значний потенціал для здійснення екологічного контролю транспортних систем, процесів утилізації продукції, використовуваних пакувальних матеріалів, мінімізації забруднення, реалізації процесів енерго- і ресурсозбереження [2].

Низка авторів у своїх роботах використовує терміни «екологічна» або «зелена логістика», вкладаючи у ці поняття також і певний економічний підтекст. Аналіз наукової літератури показав, що у цілому сформувався переважно однозначне розуміння сутності стійкої логістики, а також визначилися принципи і система показників екологічного ефекту логістичної діяльності, що свідчить про становлення і розвиток концепції «сталого» логістики.

Зниження екологічних витрат у логістичній діяльності повинно передбачати скорочення споживання невідновлюваних джерел енергії та зменшення викидів в атмосферу парникових газів і відходів. Ці зусилля можуть бути технологічними, наприклад, заміна транспортних засобів із дизельного палива на гібридні або заміна картонної коробки на поворотну тару. Інші стратегії можуть охоплювати більш ефективні способи планування і здійснення руху товарів, наприклад, збільшення використання вантажівок за умови збереження контрольованих рівнів запасів або використання інших способів транспортування, які мають більш низькі викиди парникових газів.

Таким чином, урахування екологічних норм поведінки вимагає зміни традиційних підходів до управління логістичною діяльністю, що включає зокрема переорієнтування підприємств на застосування безпечних із погляду навколишнього середовища логістичних технологій. Це є основою сталої логістики.

Реалізацію концепції сталої логістики деякі науковці пов'язують з ростом витрат, які в свою чергу, зумовлені [2]:

- необхідністю формування інфраструктури, яка займається поверненням відходів;
 - транспортними витратами на переміщення зворотних відходів із ринку збуту на ринок закупівель;
 - зростанням витрат на тару і упаковку продукції.
- У зв'язку із цим концептуальними засадами розробки стратегії сталого розвитку логістичної компанії повинні стати (рис. 2).

Рис. 2. Концептуальні засади розробки стратегії сталого розвитку логістичної компанії (власна розробка на основі [2])

Отже, можемо стверджувати, що світові тенденції розвитку логістичних систем свідчать про необхідність розробки стратегії сталого розвитку логістичної компанії. Транспорт повинен ставати все більш енергозберігаючим та «зеленим», бути безпечним і дружнім до споживача та навколишнього природного середовища відповідно до Європейського зеленого курсу. Підвищення ефективності та якості

надання логістичних послуг дасть змогу покращити його конкурентоспроможність та стимулювати розвиток сталої логістики.

Висновки

Підсумовуючи, можемо зробити висновок, що розробка стратегії сталого розвитку логістичної компанії на разі є дуже актуальною. Дана стратегія може здійснити суттєвий вплив на розвиток логістичної для інфраструктури, а також матиме критичне значення для розвитку логістичної галузі в цілому. Крім того, розробка стратегії сталого розвитку логістичної компанії забезпечить взаємозв'язок між усіма видами транспорту та надасть поштовх розвитку цифрових технологій, які здійснюють четверту промислову революцію (промисловість 4.0).

При прагненні логістичної компанії досягнути сталого розвитку важливого значення набуває система методів управління. Головна увага при цьому повинна приділятися спрямованості механізму управління, який містить ці методи, погодженню економічних, а також соціальних параметрів управління, досягненню їх ефективної взаємодії з організаційною структурою логістичної компанії, задоволенню суспільних і особистих потреб в умовах ощадливого витрачання ресурсів, удосконаленню складових механізму управління.

Список літератури

1. Гудзь О.І. *Стратегія розвитку підприємства: сутність та класифікація*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/48.pdf.
2. Саєнсус М.А. *Логістика як складник стратегії сталого розвитку*. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/17_ukr/7.pdf.
3. *Сталий розвиток, як один із шляхів розвитку бізнесу на перспективу*. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/news-2/2020/sustainable-development-as-one-of-the-ways-of-business-development-for-the-future>.
4. Харчук С.А. *Розробка логістичної стратегії у системі управління підприємством*. URL: <https://www.sworld.com.ua/simpge3/32.pdf>.
5. Хацер М.В. *Стратегія розвитку підприємства в умовах нестабільності економіки держави*. Збірник наукових праць Таверійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2014. № 3. С. 109–112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2014_3_24.